

## **ERASMUS+ програм: програми из области образовања**

Предвиђена је суштинска подела на три кључна дела – активности Програма које се тичу образовања и младих:

- мобилност – главна активност 1 (*Key action 1 – learning mobility of individuals*),
- пројекти институционалне сарадње – главна активност 2 (*Key Action 2: Cooperation for innovation and the exchange of good practices*)
- подршка реформи образовних политика – главна активност 3 (*Key action 3 – Support for policy reform*).

Издвојени су, као специфични, потпрограми Жан Моне и Спорт.

### **Мобилност – главна активност 1 (*Key action 1 – learning mobility of individuals*)**

#### **КА1 – Мобилност студената, наставног и ненаставног особља**

У оквиру кључне активности 1 програма Erasmus+ високошколске институције из Србије могу да пријаве пројекте за размену студената, наставника и административног особља.

Високошколске институције из Србије које желе да учествују у пројектима Еразмус+ за размене не морају да поседују Erasmus повељу.

Студенти и наставно особље не могу да подносе самосталне пријаве за стипендије за мобилност Европској комисији, агенцијама или канцеларијама Erasmus+ већ треба да се обрате некој од организација или институција које учествују у пројектима и примају подршку из програма Erasmus+.

#### **КА1 – Заједнички мастер програми**

У оквиру кључне активности 1 програма Erasmus+ високошколске институције из Србије могу бити партнери у пројектима за креирање заједничких мастер програма са високошколским институцијама из земаља Европске уније.

Кључна активност 1 програма Erasmus+ пружа шансе држављанима Србије да добију стипендије за заједничке мастер студије, под условом да се пријаве за одређене мастер програме чији се списак налази на сајту Извршне агенције ЕАСЕА

Студенти и наставно особље не могу да подносе самосталне пријаве за стипендије за мобилност Европској комисији, агенцијама или канцеларијама Erasmus+ већ треба да се обрате некој од организација или институција које учествују у пројектима и примају подршку из програма Erasmus+.

Високошколске институције из Србије које желе да учествују у пројектима Erasmus+ за сада не морају да поседују Erasmus повељу за високо образовање.

### **Пројекти институционалне сарадње – главна активност 2 (Key Action 2: Cooperation for innovation and the exchange of good practices)**

Очекује се да ће пројекти у оквиру кључне активности 2 произвести позитивне ефекте на организације које учествују, као и на лица која су директно или индиректно укључена у организоване активности.

Ова кључна активност треба да доведе до развоја, трансфера и/или имплементације иновативних пракси на нивоу самих институција али и на локалном, регионалном, националном или европском нивоу.

На системском нивоу, очекује се да ће пројекти допринети модернизацији и јачању системског одговора образовања, обука и младих на главне изазове данашњице (незапосленост, економска стабилност и раст, као и активно учешће у демократском животу).

Постоје следеће врсте пројеката:

#### **Стратешка партнерства у области образовања, обука и младих**

Стратешка партнерства се односе на сарадњу институција у области образовања, обука и младих у програмским земљама, са циљем сарадње, размене искустава и добрих пракси. Организације активне у области образовања, обука и младих, предузећа, државна тела, организације грађанског друштва које су активне у различитим социоекономским секторима могу да сарађују остваривањем стратешких партнерстава и да спроведу иновативне праксе које ће довести до квалитетнијег подучавања, обука, учења, омладинског рада, институционалне модернизације друштвене иновације. Еразмус+ нуди велику флексибилност у погледу активности које се могу спровести у таквим пројектима, под условом да предлози покажу да активности воде ка остваривању циљева дефинисаних за ту врсту пројеката.

У стратешким партнерствима могу да учествују (не као подносиоци пријаве, већ само као партнери) и институције из партнерских земаља уколико њихово учешће доноси значајну додатну вредност пројекту. Пријава се подноси Националној агенцији земље у којој се налази институција која подноси пријаву **до 30. априла**

**2014. године у 12 часова** по бриселском времену за пројекте који почињу од 1. септембра исте године. Та врста пројеката траје две или три године и максимални грант износи 150.000 евра годишње (12.500 евра месечно).

### **Савези знања**

Савези секторских вештина подржавају развој курсева и обука за стручно и професионално образовање које образовне институције креирају у сарадњи са послодавцима, у складу са потребама тржишта рада. Пријаве подносе програмске земље, а конзорцијум може да обухвати било коју јавну или приватну организацију у програмској земљи или било којој партнерској земљи широм света. Савези треба да имају најмање девет организација из најмање три програмске земље, укључујући две државе чланице ЕУ. Пријаву у име конзорцијума за тај двогодишњи или трогодишњи пројекат подноси институција из програмске земље Извршној агенцији (ЕАЦЕА) у Бриселу. Рок за пријаву је **3. април 2014. године у 12 часова** по бриселском времену за пројекте који почињу најраније 1. новембра исте године. Максималан грант ЕУ за двогодишње пројекте износи 700.000 евра, а за трогодишње 1.000.000 евра.

### **Савези секторских вештина**

Савези знања су пројекти који подржавају сарадњу институција високог образовања и предузећа зарад подршке иновацијама, предузетништву, креативности, запошљивости и мултидисциплинарним студијама. Ти пројекти треба да обухвате најмање шест независних организација из бар три програмске земље, од којих су бар две ВШИ и бар две компаније. Пријаву у име конзорцијума за тај двогодишњи или трогодишњи пројекат подноси институција из програмске земље Извршној агенцији (ЕАЦЕА) у Бриселу. Пројекти могу да обухвате било коју јавну или приватну организацију у програмској земљи или било којој партнерској земљи широм света уколико њихово учешће доноси значајну додатну вредност пројекту. Рок за пријаву је **3. април 2014. године у 12 часова** по бриселском времену за пројекте који почињу најраније 1. новембра исте године. Максималан грант ЕУ за двогодишње пројекте износи 700.000 евра, а за трогодишње 1.000.000 евра.

### **Пројекти изградње капацитета у високом образовању**

Учешће високошколских институција из Србије у својству подносилаца пројектне пријаве или партнера у пројекту и других институција може се очекивати у склопу компоненте Пројекти изградње капацитета у високом образовању (пројекти институционалне сарадње – кључна активност 2, међународна димензија Програма).

Програмски водич још увек не садржи детаљно објашњење пројеката тзв. међународне димензије, али се очекује да и тај део буде разјашњен.

Пројекти овог типа личиће на раније Темпус пројекте и задржаће поделу на заједничке и структурне (јоинт анд струцтурал пројецтс), зависно од тога колико се широко постављају њихови циљеви.

Покриваће, опет слично Темпусу, могућности унапређења студијских програма, модернизацију управљања институцијама високог образовања и сарадње високог образовања са друштвом.

Пројекти ће моћи да имају додатни део намењен за организовање мобилности студената и наставног особља, на основу међууниверзитетског споразума.

### **Подршка реформи образовних политика – главна активност 3 (Key action 3 – Support for policy reform)**

Кључна активност 3 програма ERASMUS+ – подршка јавним политикама првенствено је намењена институцијама које креирају и спроводе јавне политике у области образовања и младих. Активности овог дела програма имају циљ, између осталог, да:

- унапреде квалитет, ефикасност и равноправност образовања, обуку и рад са младима путем Отвореног метода координације (спровођење општих и специфичних препорука које су резултат договора на европском нивоу);
- промовишу међународну сарадњу и размену информација међу доносиоцима одлука како би се унапредили системи, структуре и процеси у образовању;
- допринесу ширењу добре праксе да би доношење одлука у области образовања и младих било засновано на конкретним чињеницама, у складу са Стратешким оквиром за сарадњу у области образовања и обука (Европа 2020), Европском стратегијом за младе и одредбама Болоњског и Копенхагенског процеса;
- учине доступним компаративна међународна истраживања и анализе јавних политика у области образовања на европском и националном нивоу да би се лакше пратила њихова успешност;
- подрже активно учешће организација цивилног друштва и невладиних организација у спровођењу јавних политика.

### **Жан Моне програм**

Ови пројекти такође имају за циљ подстицање дијалога између академског света и креатора политике, посебно са циљем унапређења управљања политикама Европске уније.

Према званичном Водичу програма Erasmus+, кључне области студија Европских активности су:

- Регионалне компаративне ЕУ студије
- ЕУ студије комуникационих и информационих технологија
- Економске ЕУ студије
- ЕУ студије историје
- ЕУ студије интеркултуралног дијалога
- Интердисциплинарне ЕУ студије
- ЕУ студије међународних односа и дипломатије
- ЕУ студије права
- Политичке и административне ЕУ студије

Такође, различите области попут социологије, филозофије, религије, географије, књижевности, уметности, природних наука, заштите животне средине, глобалних студија и др. се могу прикључити овој области када укључују наставу или истраживање о ЕУ или када доприносе европеизацији наставних планова.

Активности које се могу наћи у Жан Моне пројектима су, између осталог, курсеви, истраживања, конференције и публикације у области студија Европске уније.

Високошколске институције из Србије могу да пријављују пројекте у оквиру компоненте Жан Моне, где су на располагању:

- Жан Моне модули, Жан Моне катедре и Жан Моне центри изузетности (грантови у висини од максимално 30.000, 50.000 односно 100.000 евра);
- Жан Моне подршка институцијама и асоцијацијама специјализованим за тематику европских интеграција, без ограничења висине финансирања по институцији и максималног гранта од 50.000 евра за асоцијације;
- Жан Моне мреже (политичка дебата са академском заједницом) намењене су ВШИ или другим организацијама активним на пољу европских интеграција. Морају да обухвате најмање пет институција из пет различитих земаља и могу да добију максимално финансирање у износу од 300.000 евра;
- Жан Моне пројекти (политичка дебата са академском заједницом) намењене су ВШИ или другим организацијама активним на пољу европских интеграција.

Довољно је да пријаву поднесе једна институција, која касније може да укључи и неке друге установе. Максималан износ гранта је 60.000 евра.

Сви наведени типови Жан Моне пројеката су трогодишњи, изузев последњег типа пројеката који може да траје између 12 и 24 месеца.